

ЖИВАДИН ЈОВАНОВИЋ, НЕКАДАШЊИ ШЕФ ДИПЛОМАТИЈЕ СРЈ

Заједно су јачи

Живадин
Јовановић

До појаве савеза БРИКС дошло је услед нарастања економске, војне и политичке моћи значајних држава у свету које су његове чланице, тумачи за "Вести" некадашњи шеф дипломатије СР Југославије Живадин Јовановић.

Он БРИКС види као један од израза дубоких промена у глобалном односу и распореду моћи у свету.

Ради се о напорима земаља растуће моћи да се изврше промене у управљању глобалном економијом, јер су западне земље до сада имале привилеговане могућности. Оне теже инклузивном глобалном управљању, а против доминације Запада - објашњава овај искусни дипломата.

Јовановић указује на чињеницу да БРИКС није било којих пет држава.

Економије у успону

Кина је друга економска сила на свету и водећа трговинска сила са реалним изгледима да у блиској будућности постане прва на планети по економској снази. Ту је и Русија, наследница Совјетског Савеза, али и једна од две најмоћније војне силе, па Индија, друга на свету према броју становника и земља у економском и научно-технолошком успону, посебно у комуникативним технологијама.

Бразил је највећа држава латинскоамеричког континента према територији, броју становника и економским потенцијалима. Јужноафричка Република која се као пета чланица прикључила три године по оснивању БРИКС-а, економски је најмоћнија земаља Африке која је деценијама имала један од највиших домета у коришћењу нуклеарне енергије у свету - појашњава он.

То, каже, довољно говори о моћи и утицају земаља које обухватају, не само велики део светске популације већ и територије планете.

Указује и на не много познату чињеницу да су САД 1960. учествовале у стварању светског бруто производа са 40 одсто, а данас са 25 одсто.

До тога није дошло због пада производње САД или слабљења економије те силе, већ зато што су се државе БРИКС много брже економски и техно-

Многи би у чланство

Живадин Јовановић указује да БРИКС-у теже и друге државе, а као кандидате наводи Турску, Иран и Нигерију и још много земаља.

У овој фази су неке од њих у статусу посматрача, а заинтересоване су за чланство због атрактивности и значаја БРИКС за будућност светске економије - појашњава некадашњи министар иностраних послова.

лошки развиле од САД - истиче наш саговорник.

Земље БРИКС све више учествују у расту светског бруто производа, више него Европска унија, САД и Јапан заједно, што је, како истиче Јовановић, најбоља илустрација глобалних промена.

Нова развојна банка

Сусрети пет лидера нису само састанци високих државника, председника земаља и чланова влада, већ представљају сарадњу у свим видовима. Имају и пратеће институције попут Нове развојне банке која на делу показује глобалну улогу на финансијском тржишту, али и да је алтернатива Светској банци. Она акумулира значајна

средства и све више испољава амбиције да буде и озбиљна конкуренција. Већ позајмљује више десетина милијарди, а новац иде многим државама, међу њима Египта, ЈАР и Индије за инфраструктурне пројекте. НДБ им даје кредите под далеко повољнијим условима од Светске банке или западних финансијских институција.

Све, према његовим речима, показује да то нису промене на претпоставкама, већ институционалне и да је, како објашњава, реч о конституисању нових глобалних економских односа. У осврту на утицај корона вируса који је зауставио планету, Јовановић каже да се у овој констелацији показује да Кина глобално помаже.

У оквиру кинеске Иницијативе појаса и пута конституисан је "нови пут здравља" који обухвата више од 100 држава, а уз помоћ њега Кина ставља на располагање искуства и средства, а међу тим земљама је и Србија. Са овом иницијативом је повезан и БРИКС што им омогућава координацију и синергију свим тим земљама. Верујем да ће пандемија и борба против вируса још више зближити ове државе и подстаћи још већу сарадњу - каже Јова-

новић.

Ипак, како указује некадашњи шеф дипломатије СРЈ, све то никако не значи да је у овој петочланој групацији ситуација идеална.

Односи у БРИКС-у нису ни могу бити идеални, јер су унутар њега земље са различитим оријентацијама и политикама. Уједињује их, међутим, тежња за држим сопственим развојем и динамичнијим развојем глобалне економије, а нарочито за демократским управљањем светским односима.

У том смислу БРИКС тежи мултиполаризацији светских односа и то се не може зауставити - закључио је дугогодишњи дипломата. ■

БРИКС све више учествује у расту светског бруто производа, што је најбоља илустрација глобалних промена

Корона привремено успорила планове